

LAATSTE MEMORIE

(in het kader van een beroep tot nietigverklaring)

VOOR: De **naamloze vennootschap NATIONALE BANK VAN BELGIË**, met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, de Berlaimontlaan 14, ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen onder nummer 0203.201.340;

VERWERENDE PARTIJ;

Bijgestaan en vertegenwoordigd door Meesters **Marc FYON, David D'HOOGHE** en **Matthias DE GROOT**, advocaten, allen kantoor houdend te 1000 Brussel, Loksumstraat 25, waar keuze van woonplaats wordt gedaan;

TEGEN: De heer **Jaak VAN DER GUCHT**, wonend te Dries 39, 9420 Erpe-Mere;

VERZOEKENDE PARTIJ;

Bijgestaan en vertegenwoordigd door Meester **Koen GEELLEN**, advocaat, kantoor houdend te 3500 Hasselt, Gouverneur Roppesingel 131 waar keuze van woonplaats werd gedaan;

Aan de Eerste Voorzitter en de Voorzitter van de Raad van State,

Aan de dames en heren Kamervoorzitters en Staatsraden die de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State samenstellen,

Hooggeachte Dames en Heren,

Gelet op de memorie van antwoord van verwerende partij;

Gelet op de memorie van wederantwoord van verzoekende partij;

Gelet op het auditoraatsverslag van 13 april 2021;

Gelet op de laatste memorie van verzoekende partij;

Verwerende partij heeft de eer de volgende laatste memorie in te dienen in antwoord op het verzoekschrift tot nietigverklaring waarin verzoekende partij de nietigverklaring vordert van *“de beslissing van de Regentenraad van de Nationale Bank van België van 25 maart 2020 tot goedkeuring van de jaarrekening en het jaarverslag van het boekjaar 2019 en de regeling van de winstverdeling voor dat boekjaar (verzoekschrift, p. 1)”*.

Verwerende partij wenst in haar laatste memorie de hiernavolgende opmerkingen te maken bij het verslag van de Eerste Auditeur van 13 april 2021, overgemaakt aan verwerende partij op 15 mei 2021, en de laatste memorie van verzoekende partij.

Voor zoveel als nodig, benadrukt verwerende partij dat zij in elk geval de kritieken van verzoekende partij zoals die zijn uitgewerkt in de middelen in de memories van verzoekende partij, blijft betwisten. Verwerende partij behoudt zich het recht voor haar argumenten dienaangaande bijkomend uiteen te zetten in een volgende memorie, indien Uw Raad zou beslissen de Eerste Auditeur te gelasten met een bijkomend onderzoek en aanvullend verslag.

1 FEITELIJK KADER

1. Verwerende partij verwijst naar de feiten, zoals uiteengezet in de memorie van antwoord.

2 BETREFFENDE DE ONONTVANKELIJKHEID VAN HET BEROEP

2.1 De door verwerende partij opgeworpen excepties

2. In haar memorie van antwoord heeft de Nationale Bank van België om drieërlei reden een exceptie van niet-ontvankelijkheid opgeworpen, namelijk dat Uw Raad geen rechtsmacht heeft *c.q.* niet bevoegd is om kennis te nemen van onderhavig geschil. Het betrof met name volgende excepties:

- De door dhr. Van Der Gucht ingestelde vordering heeft als werkelijke en rechtstreekse voorwerp een geschil over subjectieve rechten, waarvan de beslechting op grond van artikel 144 van de Grondwet tot de exclusieve bevoegdheid van de hoven en rechtbanken behoort;
- De door dhr. Van Der Gucht ingestelde vordering ontsnapt in elk geval aan de bevoegdheid van Uw Raad, nu dit contentieux op basis van artikel 574, 1° van het Gerechtelijk Wetboek uitdrukkelijk is toevertrouwd aan de ondernemingsrechtbank;
- De door dhr. Van Der Gucht ingestelde vordering is hoe dan ook niet gericht ten aanzien van een beslissing waarbij de Nationale Bank van België is opgetreden op grond van een imperiumbevoegdheid.

De Nationale Bank van België verwijst voor een uiteenzetting van haar excepties naar haar memorie van antwoord, waarbij zij zich in deze stand van het geding nog steeds geheel aansluit.

3. Weinig verrassend is de Eerste Auditeur van mening dat de vordering van de heer Van Der Gucht onontvankelijk is.

Het voorwerp van huidig beroep ligt immers in het verlengde van een reeds bij Uw Raad aanhangig beroep, waarbij de heer Van Der Gucht de nietigverklaring heeft gevorderd van *“de beslissing van de Regentenraad van de Nationale Bank van België van 27 maart 2019 tot goedkeuring van de jaarrekening en het jaarverslag van het boekjaar 2018 en de regeling van de winstverdeling voor dat boekjaar”*. Deze procedure staat bij Uw Raad gekend onder rolnummer G/A 228.141 / XIV – 38058.

In deze zaak was de Eerste Auditeur in zijn auditoraatsverslag van 7 mei 2020 (A/A 228.141/XIV-38.058) ook van oordeel dat het beroep onontvankelijk is. De Eerste Auditeur oordeelt met name dat de bevoegdheid van de Ondernemingsrechtbank voor het te dezen bestaande geschil uitsluit dat Uw Raad kennisneemt van onderhavig beroep. Ondergeschikt was de Eerste Auditeur van oordeel dat met het bestreden besluit geen imperiumbevoegdheid wordt uitgeoefend, dit met verwijzing naar de zogenaamde “Gimvindus”-rechtspraak van het Hof van Cassatie.

4. De verzoekende partij is van mening dat geen van de opgeworpen excepties gegrond is en verdedigt in haar memorie van wederantwoord en in haar laatste memorie waarom het beroep volgens haar wel ontvankelijk is.

5. Deze argumentatie wordt hieronder kort samengevat, samen met het standpunt van de Eerste Auditeur ter zake, en wordt nadien weerlegd.

2.2 **Betreffende de exceptie wegens gebrek aan rechtsmacht**

6. De Eerste Auditeur is, zoals wij het begrijpen, niet inhoudelijk ingegaan op de eerste exceptie, daar hij in elk geval de tweede exceptie gegrond acht. Dit kan in elk geval niet zo worden geïnterpreteerd als zou de Eerste Auditeur de eerste exceptie ongegrond hebben geacht, daar elk van de door de Nationale Bank van België ingeroepen excepties op zich volstaat om het beroep onontvankelijk te verklaren.

Verwerende partij benadrukt dat zij in elk geval volhardt in deze exceptie. Verwerende partij kan op dit punt dan ook volstaan met een verwijzing naar haar uiteenzetting in de memorie van antwoord.

2.3 **Betreffende de exceptie wegens bevoegdheid van de ondernemingsrechtbank**

(a) *Verslag van de Eerste Auditeur*

7. De Eerste Auditeur is van oordeel dat de bevoegdheid van de Ondernemingsrechtbank voor het te dezen bestaande geschil uitsluit dat Uw Raad kennisneemt van onderhavig beroep. De bevoegdheid van Uw Raad is residuair, in de zin dat Uw Raad enkel kennis kan nemen van een geschil indien het niet door de wet aan een ander rechtscollege wordt toegekend. De Eerste Auditeur stelt vast dat een betwisting voorligt tussen een aandeelhouder en een naamloze vennootschap omtrent de winstverdeling bij goedkeuring van de jaarrekening en het jaarverslag van het boekjaar 2019. Een dergelijk geschil is bij uitstek een vennootschapsrechtelijk geschil, waarvoor de ondernemingsrechtbank de natuurlijke rechter is overeenkomstig artikel 574, 1° van het Gerechtelijk Wetboek.

De Eerste Auditeur merkt op dat, gelet op de bijzondere situatie van de Nationale Bank van België, de rol van de aandeelhouders inderdaad niet dezelfde is als in andere naamloze vennootschappen, maar dat zulks niet wegneemt dat in voorliggende zaak een vennootschapsgeschil voorligt, met name een aandeelhouder die het niet eens is met de winstverdeling opgenomen in een goedgekeurd jaarverslag. Hij stelt in dat verband vast dat artikel 574, 1°, Ger. Wb. sedert de wetwijziging van 15 april 2018 in algemene bewoordingen is opgesteld, in de zin dat de bevoegdheid van de ondernemingsrechtbank voor vennootschapsgeschillen niet langer wordt verbonden aan een welbepaalde wet of wetboek, zoals het W.Venn. of het wetboek van 23 maart 2019 van vennootschappen en verenigingen.

Verder is de Eerste Auditeur van mening dat Uw Raad evenmin kennis kan nemen van huidig beroep, nu de bevoegdheid van Uw Raad wordt uitgesloten op grond van artikel 2:44 WVV. Deze bepaling luidt als

volgt: “De ondernemingsrechtbank spreekt de nietigheid van een besluit uit op verzoek van de rechtspersoon of een persoon die belang heeft bij de naleving van de rechtsregel die niet is nagekomen.”

De Eerste Auditeur merkt op dat de bepalingen betreffende de naamloze vennootschappen overeenkomstig artikel 2, tweede lid, de Wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België (hierna verkort: Wet Nationale Bank van 22 februari 1998) van aanvullende toepassing zijn op de Nationale Bank van België, wat ook slaat op art. 2:44 WVV, waarvan niet wordt afgeweken in de Wet Nationale Bank, noch in de statuten. Onder het WVV worden de besluiten bedoeld van alle vennootschapsorganen, met inbegrip van besluiten genomen door de raad van bestuur, de toezichts- en directieraad, de dagelijkse bestuurder, de vereffenaar, enzovoort. Hieruit volgt dat de ondernemingsrechtbank ook bevoegd is om kennis te nemen van een vordering tot nietigverklaring van een besluit genomen door de Regentenraad van de Nationale Bank van België, die het bestreden besluit nam.

(b) *Standpunt van de verzoekende partij*

8. Wat de bevoegdheid van de ondernemingsrechtbank betreft, merkt de verzoekende partij ten eerste op dat de bevoegdheid toegekend door artikel 574, 1° Ger. Wb. een niet-exclusieve bevoegdheid betreft, die met andere woorden de bevoegdheid van Uw Raad om kennis te nemen van onderhavig geschil niet uitsluit.

Verzoekende partij steunt hiervoor op rechtspraak van het Hof van Cassatie waaruit zou moeten volgen dat de algemene bevoegdheidsbepalingen voor andere rechters niet volstaat om de bijzondere rechtsmacht van de Raad van State uit te sluiten, als het werkelijke voorwerp van het beroep bestaat in de annulatie van een eenzijdige administratieve rechtshandeling.

9. Ten tweede vergt de toepassing van artikel 574, 1° Ger. Wb. dat het werkelijke voorwerp van het geschil “*een geschil is ter zake van een vennootschap die beheerst wordt door het Wetboek van Vennootschappen*”. Die voorwaarde is ten aanzien van de Nationale Bank niet vervuld volgens verzoekende partij en dit met name om volgende redenen:

- Er is geen vennootschapscontract tussen de vennoten van de Nationale Bank van België, want de Nationale Bank van België bestaat niet op grond van een (vennootschaps)contract maar op grond van een organieke wet, m.n. de Wet Nationale Bank van 22 februari 1998;
- Er is geen aan de aandeelhouders gemeenschappelijke doelstelling;
- De werking van de Nationale Bank van België is grotendeels wettelijk bepaald waarbij de rechten van de aandeelhouders sterk beperkt zijn;
- De wijze van winstverdeling is vreemd aan de normale vennootschapscontext.

Op basis hiervan is verzoekende partij van mening dat het helemaal geen geschil is dat zich situeert in een vennootschapsrechtelijke context of zelfs maar enige verbintenisrechtelijke context. Het zou integendeel gaan om een geschil in de context van de winstverdeling als financieringsmechanisme voor de financiën van de federale overheid.

10. Ten derde is verzoekende partij van mening dat artikel 2:44 WVV geen toepassing kan vinden op het bestreden besluit. Verzoekende partij steunt deze interpretatie op het gegeven dat de Nationale Bank van België slechts suppletiefrechtelijk onderworpen is aan het WVV en dat zij om die reden “geen waarachtige naamloze vennootschap is in de zin van het Wetboek Vennootschappen”.

Verder volgt de winstverdeling bij de Nationale Bank van België volgens verzoekende partij niet uit het vennootschapscontract maar uit de wet.

(c) ***Weerlegging van het standpunt van verzoekende partij***

(i) *Algemeen*

11. De wetgever heeft de bevoegdheid om te beslissen over betwistingen tussen de aandeelhouders van een vennootschap onderling en de betwistingen tussen aandeelhouders en de vennootschap uitdrukkelijk aan de ondernemingsrechtbank toevertrouwd.

Artikel 574 Gerechtelijk Wetboek bepaalt:

“De ondernemingsrechtbank neemt kennis:

1° van geschillen ter zake van een vereniging met rechtspersoonlijkheid, stichting of vennootschap, met uitzondering van een vereniging van mede-eigenaars, evenals van geschillen die ontstaan tussen hun voormalige, actuele of toekomstige vennoten of leden met betrekking tot de betrokken vennootschap, stichting of vereniging”.

Deze bevoegdheid omvat ook geschillen die zoals het te dezen aanhangige geschil, rechtstreeks of onrechtstreeks betrekking hebben op de uitkering (of gebreke aan uitkering) van een dividend¹.

---

¹ Zie bv : Kh. Brus. (kort geding), 8 mei 2006, *RABG* 2009/2, bl. 85 (waarin een beweerd rechtsmisbruik door een meerderheidsaandeelhouder (door geen dividend uit te keren) werd ingeroepen als gegronde reden in het kader van een vordering tot uittreding); Kh. Charl. (kort geding), 30 april 1998, *JLMB* 1999, bl. 1251 (gelijkaardige zaak); Kh. Luik (kort geding), 26 nov. 2013, *TRV* 2014, bl. 319 (waarin bedienden van een vennootschap een dividenduitkering betwisten op grond van de moeilijke financiële toestand van deze vennootschap).

(ii) *Artikel 574, 1° van het Gerechtelijk Wetboek is niet louter een niet-exclusieve bevoegdheid voor de Ondernemingsrechtbank*

12. Anders dan wat verzoekende partij betoogt, sluit de uitdrukkelijke toewijzing van dit contentieux aan de ondernemingsrechtbank *ex* artikel 574, 1° van het Gerechtelijk Wetboek uit dat Uw Raad op grond van artikel 14, § 1 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kennis kan nemen van het beroep ingesteld door dhr. Van Der Gucht.

De Nationale Bank van België wijst in dat verband op arrest nr. 242.403 van Uw Raad, waarin Uw Raad oordeelde dat deze bevoegdheid van de ondernemingsrechtbank uitsloot dat hij kennis kon nemen van een geschil tussen een aandeelhouder en een vennootschap:

“Hoe dan ook kan het voorwerp zelf van het beroep niet onder de bevoegdheid van de Raad van State vallen.

Artikel 574, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek luidt als volgt:

“De rechtbank van koophandel neemt kennis:

1° van geschillen ter zake van een vennootschap die beheerst wordt door het Wetboek van vennootschappen, evenals van geschillen die ontstaan tussen de vennoten van een dergelijke vennootschap, met uitzondering van de geschillen waarbij een van de partijen een vennootschap is die werd opgericht met het oog op de uitoefening van het beroep van advocaat, notaris of gerechtsdeurwaarder.”

In deze zaak heeft het beroep van de verzoekende partijen geen betrekking op een beslissing van een orgaan van de verwerende partij waardoor derden rechtstreeks gebonden zouden kunnen zijn, maar wel op een geschil waarbij alleen vennoten van de intercommunale betrokken zijn, aangezien bepaalde ervan wensen uit te treden terwijl andere de regels voor die uittreding betwisten. De uittreding van sommige gemeenten-vennoten en de statutenwijzigingen die daaruit voortvloeien, hebben echter rechtstreeks gevolgen voor het vennootschapscontract. Aangezien de Raad van State niet bevoegd is om een vennootschapscontract te vernietigen, dient de Raad zich eveneens onbevoegd te verklaren inzake wijzigingen van dat contract.

Gelet op wat voorafgaat, dient bijgevolg geconcludeerd te worden dat de Raad van State niet bevoegd is om kennis te nemen van dit beroep, noch, bijgevolg, van de vordering tot schorsing die daarvan het accessorium is²”.

---

² RvS 21 september 2018, nr. 242.403, de gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe en de gemeente Oudergem.

13. Verzoekende partij lijkt niettemin te willen verdedigen dat de rechtspraak van Uw Raad in tegenspraak is met de rechtspraak van het Hof van Cassatie, met name het arrest van 13 juni 2013 en het arrest van 10 september 1999, waaruit zou moeten volgen dat enkel een bevoegdheidstoewijzing aan een andere rechter die een vernietigingsbevoegdheid omvat de residuaire bevoegdheid van Uw Raad kan uitsluiten.

Verzoekende partij maakt evenwel een verkeerde lezing van de rechtspraak van het Hof van Cassatie.

14. In het arrest van 10 september 1999 overwoog het Hof van Cassatie het volgende:

“Overwegende dat artikel 13, laatste lid, van de wet van 23 juli 1926 tot oprichting van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, die maatschappij, wat haar personeel betreft, onderwerpt aan de rechtsmacht van de arbeidshoven en -rechtbanken;

Dat die bepaling ertoe strekt, onder de hoven en rechtbanken van de rechterlijke orde, de rechter aan te wijzen die bevoegd is om kennis te nemen van een geschil, dat tot hun bevoegdheid behoort, maar geen afbreuk doet aan artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.”

Artikel 13 van de wet van 13 juli 1926 tot oprichting van de NMBS bepaalde destijds: *“De Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen is onderworpen aan de rechtsmacht van de arbeidshoven en -rechtbanken, zelfs wat betreft haar vast personeel”*.

Deze bepaling had evenwel niet tot doel om bevoegdheden aan de Raad van State te onttrekken, maar had integendeel enkel tot doel om de normale bevoegdheidsverdeling tussen burgerlijke rechter en Raad van State te bevestigen op het vlak van het spoorwegpersoneel. Anders dan wat het geval is voor artikel 574, 1° van het Gerechtelijk Wetboek, vloeit uit het geciteerde artikel 13 geen bevoegdheidsonttrekkend effect voort voor Uw Raad, net omdat dit artikel 13 niet tot doel had om de rechtsmachtsverdeling tussen de burgerlijke rechter en Uw Raad te regelen. Enkel dit heeft het Hof van Cassatie in het arrest van 10 september 1999 vastgesteld.

In dit arrest heeft het Hof van Cassatie bovendien niet expliciet gesteld dat enkel een bevoegdheidstoewijzing die een vernietigingsbevoegdheid omvat de residuaire bevoegdheid van Uw Raad kan uitsluiten, noch kan dergelijke visie hieruit impliciet worden afgeleid.

Er is dan ook niet in te zien hoe verzoekende partij zich op dit arrest kan steunen om de stelling te verdedigen dat enkel een bevoegdheidstoewijzing die een vernietigingsbevoegdheid omvat de residuaire bevoegdheid van Uw Raad kan uitsluiten.

15. Ook het arrest van 13 juni 2013 van het Hof van Cassatie laat niet de interpretatie toe die verzoekende partij hieraan hecht.

In dit arrest van 13 juni 2013 oordeelde het Hof van Cassatie dat de Raad van State kennis kon nemen van een annulatieberoep tegen de vaststelling van een herverkavelingsplan, hoewel artikel 591, 11° Ger.W. de geschillen inzake de ruilverkaveling van landeigendommen, voorbehoudt aan de Vrederechter.

Het Hof van Cassatie steunt haar argumentatie echter op de beperking van de wettelijke bevoegdheid van de vrederechter. Hoewel de vrederechter luidens artikel 591, 11°, van het Gerechtelijk Wetboek kennisnam van geschillen inzake ruilverkaveling van landeigendommen, ongeacht het bedrag van de vordering, was die bepaling enkel van toepassing op de geschillen die uitdrukkelijk worden opgesomd in de ruilverkavelingswet. Noch artikel 43 van de (toenmalige) ruilverkavelingswet, noch enige andere bepaling bepaalden dat de rechterlijke macht bevoegd was om kennis te nemen van geschillen die betrekking hebben op de ruilverkavelingsbeslissing zelf, of sloten uit dat de administratieve akte die deze beslissing bevat met een beroep tot nietigverklaring voor de Raad van State kan worden bestreden.

Er was in dit geval dus geen bevoegdheid van de vrederechter die de residuaire bevoegdheid van de Raad van State uitsloot.

16. Het uitgangspunt in beide arresten is uiteraard fundamenteel verschillend dan in voorliggend geval, waar artikel 574, 1° Ger.W. uitdrukkelijk het beslechten van interne vennootschapsgeschillen opdraagt aan de ondernemingsrechtbank met uitsluiting van de bevoegdheid van de Raad van State.

Bijgevolg kan uit de voornoemde rechtspraak van het Hof van Cassatie in geen enkel opzicht een lering worden getrokken voor onderhavige vordering.

17. Verzoekende partij vergist zich overigens schromelijk wanneer zij stelt dat enkel een bevoegdheidstoewijzing aan een andere rechter die *een vernietigingsbevoegdheid omvat* de residuaire bevoegdheid van Uw Raad kan uitsluiten.

In fiscale zaken is de onbevoegdheid van Uw Raad ten aanzien van individuele fiscale beslissingen immers gesteund op artikel 569, eerste lid, 32° van het Gerechtelijk Wetboek, dat bepaalt dat aan de rechtbank van eerste aanleg de kennisneming wordt toevertrouwd van "geschillen betreffende de toepassing van een belastingwet". Deze expliciet door de wet aan de rechtbank van eerste aanleg toevertrouwde bevoegdheid, sluit de algemene residuaire bevoegdheid van Uw Raad uit³, hoewel de bevoegdheid van de rechtbank van eerste aanleg geen vernietigingsbevoegdheid is. Dit ontkracht op zich al de stelling van verzoekende partij.

Volgens de constante rechtspraak van Uw Raad sluit ook de bijzondere bevoegdheid die aan de arbeidsrechtbanken is toegewezen krachtens art. 578, 1°, Ger. W., de algemene vernietigingsbevoegdheid van Uw Raad uit⁴. Art. 578, 1°, Ger. W. bepaalt dat de arbeidsrechtbanken bevoegd zijn voor "geschillen

---

³ Constante rechtspraak: bv. RvS 19 november 2003, nr. 125.455, Verbeeck; RvS 20 februari 2012, nr. 218.128, Intervest Offices; RvS 2 juli 2019, nr. 245.042, Sampers.

⁴ Zie bv. RvS 15 februari 1999, nr. 78.744, De Moor; RvS 1 februari 2010, nr. 200.298, De Backer.

inzake arbeidsovereenkomsten”, zonder dat hen ter zake een vernietigingsbevoegdheid zou worden toegekend.

18. Verder verdedigt verzoekende partij ten onrechte dat, uit het ontbreken van een nietigheidsvordering naar analogie met de besluiten van de algemene vergaderingen van vennootschappen (artikel 178 W.Venn.), moet worden afgeleid de Raad van State steeds bevoegd is ten aanzien van de verzoeken tot nietigverklaring van eenzijdige administratieve rechtshandelingen van andere organen van vennootschappen, omdat er voor de nietigverklaring van dergelijke rechtshandelingen geen specifieke wettelijke regeling bestond op grond waarvan een andere rechter bevoegd was.

Dit geldt slechts in zoverre de betwisting tegen de beslissing van een ander orgaan uitgaat van een persoon die vreemd is aan de vennootschap en de betwisting met andere woorden geen intern vennootschapsgeschil is. In het andere geval zal artikel 574, 1° Ger.W. immers de onbevoegdheid van Uw Raad inhouden.

Deze tweedeling wordt overigens ook bevestigd in de rechtsleer waarnaar verzoekende partij (bijgevolg verkeerdelijk) ter ondersteuning van haar standpunt verwijst:

“Art. 574, 1° Ger.W. volstond misschien om de ondernemingsrechtbank in een zuiver vennootschapsrechtelijke context bevoegd te verklaren, maar niet om de rechtsmacht van de Raad van State uit te sluiten wanneer het bestreden besluit als een eenzijdige administratieve rechtshandeling kon worden gekwalificeerd en niet uitging van de algemene vergadering⁵”.

Verzoekende partij is nu net aandeelhouder van de Nationale Bank van België en beroept zich bovendien op zijn aandeelhouderschap in het kader van zijn belang bij en de ontvankelijkheid en de gegrondheid van zijn beroep tot nietigverklaring. Het staat aldus vast dat verzoekende partij te dezen geen persoon is die als een derde ten aanzien van de Nationale Bank van België kan worden beschouwd.

19. Overigens moet worden verdedigd dat artikel 178 van het (oude) W.Venn., gezien de bijzondere vormgeving van de Nationale Bank van België, *mutatis mutandis* moet worden toegepast op de bevoegdheden die de Regentenraad uitoefent in het kader van de vaststelling van de jaarrekening en de verdeling van de winst. Dit is alvast de strekking van een vonnis van de Ondernemingsrechtbank van Brussel van 25 juni 2020 (**stuk 9**).

In dit vonnis stelt de Ondernemingsrechtbank de beslissing van de Regentenraad inzake de goedkeuring van de jaarrekening gelijk aan de overeenstemmende beslissing van een algemene vergadering in een gemeenschappelijke nv. Vervolgens besluit de Ondernemingsrechtbank dat art. 198, § 2 van het (oude) W. Venn. van toepassing zijn op deze beslissing van de Regentenraad:

---

⁵ T. COEN, “De weerslag van de inwerkingtreding van de artikelen 2:44 en 2:46 WVV op de rechtsmacht van de Raad van State”, *RW* 2019-20, 285.

“Eiser stelt tevergeefs dat artikel 198, §2 in fine W.Venn. niet van toepassing zou zijn op de besluiten van de Regentenraad omdat de Regentenraad een bestuursorgaan zou zijn en geen algemene vergadering.

Echter, de aangevochten beslissingen betreffen goedkeuringen van de jaarrekening.

Deze beslissingen komen in een gemeenrechtelijke naamloze vennootschap toe aan de algemene vergadering en de jaarrekeningen werden door verweerster op haar algemene vergadering gepresenteerd zodat de termijn van zes maanden zoals voorzien in artikel 198 §2 in fine W.Venn. van toepassing is”.

Artikel 198, § 2, derde lid W.Venn. bepaalde nu net de verjaringstermijn van vorderingen die zijn bedoeld in artikel 178 W.Venn.:

“De vorderingen tot nietigverklaring van een besluit van de algemene vergadering bedoeld in artikel 178 kunnen niet meer worden ingesteld na het verstrijken van een termijn van zes maanden te rekenen van de dag waarop de besluiten kunnen worden tegengeworpen aan degene die de nietigheid inroept of van de dag waarop hij er kennis van heeft gekregen”.

De logische consequentie van dit vonnis moet dan ook zijn dat ook art. 178 W. Venn. van toepassing is op de bestreden beslissing. Zo niet zou immers de verjaringstermijn die geldt voor vorderingen gebaseerd op art. 178 W. Venn. niet van toepassing kunnen zijn.

De inwerkingtreding van het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen (hierna afgekort: WVV) versterkt deze conclusie nog. Krachtens artikel 2:44 WVV (waarvan de Eerste Auditeur in zijn verslag van mening is dat ze van toepassing is op de bestreden beslissing) is het vroegere regime van nietigheid van de besluiten van de algemene vergadering, zoals bepaald in artikel 178 W. Venn., nu uitgebreid tot de beslissingen van alle vennootschapsorganen. Bovendien is, overeenkomstig artikel 2:143, §4, tweede lid WVV, de in artikel 198, §2, derde lid W. Venn. genoemde termijn van 6 maanden nu van toepassing op elk besluit van een vennootschapsorgaan, en niet meer alleen op de besluiten van de algemene vergadering.

Zelfs in de (op zichzelf te enge) lezing van verzoekende partij dat enkel de nietigheidsvordering van artikel 178 W.Venn. de residuaire bevoegdheid van Uw Raad ten aanzien van besluiten van organen van vennootschappen uitsluit, zou te dezen met andere woorden net die bijzondere toewijzing aan de ondernemingsrechtbank voor handen zijn, die de residuaire bevoegdheid van Uw Raad uitsluit.

20. Uit geen enkel arrest van het Hof van Cassatie mag worden afgeleid dat de bevoegdheid van de ondernemingsrechtbank *ex* artikel 574, 1° Ger.W. voor interne vennootschapsgeschillen de residuaire bevoegdheid van Uw Raad niet buiten spel zet.

Integendeel heeft Uw Raad zich terecht onbevoegd verklaard in arrest nr. 242.403 van Uw Raad, op basis van het gegeven dat interne vennootschapsgeschillen behoren tot de bevoegdheid van de ondernemingsrechtbank op grond van artikel 574, 1° Ger.W.

(iii) *Het betreft te dezen wel degelijk een geschil ter zake van een vennootschap in de zin van artikel 574, 1° van het Gerechtelijk Wetboek*

21. Te dezen handelt het voorliggend geschil onomstotelijk om een geschil ter zake van een vennootschap in de zin van artikel 574, 1° van het Gerechtelijk Wetboek.

Het betreft immers een geschil uitgaande van een aandeelhouder van de vennootschap over de wijze waarop de winsten worden bestemd aan de aandeelhouders van de naamloze vennootschap Nationale Bank van België.

22. Verzoekende partij ontwikkelt niettemin een argumentatie dat geschillen tussen een aandeelhouder van de Nationale Bank van België en de Nationale Bank van België zelf, omwille van de bijzondere aard van de Nationale Bank van België, niet worden beheerst door artikel 574, 1° Ger.W.

Dit kan weinig overtuigen.

23. Enerzijds kan niet worden ontkend dat de Nationale Bank van België is vormgegeven als een vennootschap. De Nationale Bank van België is inderdaad een naamloze vennootschap, die aanvullend onderworpen is aan het vennootschapsrecht inzake de naamloze vennootschap.

Noch de toepasselijke Europeesrechtelijke regels, noch de Wet Nationale Bank van 1998, noch de statuten van de Nationale Bank van België treffen een andersluidende regeling of schakelen deze generieke bevoegdheidsregeling van de Ondernemingsrechtbank ten aanzien van de Nationale Bank van België uit.

Aldus is duidelijk dat de Nationale Bank van België op dit vlak ten volle onderworpen is aan het vennootschapsrecht en de vennootschapsrechtelijke geschillenregeling ook op de Nationale Bank van België van toepassing is.

24. Anderzijds vereist de bevoegdheidstoewijzing aan de ondernemingsrechtbank van artikel 574, 1° van het Gerechtelijk Wetboek niet dat de vennootschap louter en alleen door het Wetboek Vennootschappen en thans het WVV wordt beheerst, waarop de Eerste Auditeur in zijn verslag terecht wijst.

Artikel 574, 1°, Ger. Wb. is sedert de wetwijziging van 15 april 2018 immers in algemene bewoordingen opgesteld, in de zin dat vennootschapsgeschillen door de ondernemingsrechtbank worden beslecht. De bevoegdheid van de ondernemingsrechtbank wordt niet langer verbonden aan een welbepaalde wet of wetboek. Dit mag een bewuste keuze van de wetgever worden genoemd, daar vóór de wetwijziging van 15 april 2018 artikel 574, 1°, Ger. Wb. gewaagde van “*geschillen ter zake van een vennootschap die*

beheerst wordt door het Wetboek van vennootschappen, evenals van geschillen die ontstaan tussen de vennoten van een dergelijke vennootschap”.

Door de bevoegdheid van artikel 574, 1° van het Gerechtelijk Wetboek te beperken tot de “zuivere” vennootschappen of vennootschappen die exclusief worden beheerst door het Wetboek Vennootschappen en thans het WVV, voegt verzoekende partij een voorwaarde toe aan de wet, die de wetgever niet heeft gewild.

25. Niet alleen vallen de geschillen tussen aandeelhouders en de Nationale Bank van België in verband met de winstverdeling en de jaarrekeningen algemeen onder de bevoegdheid van de ondernemingsrechtbank *ex* artikel 574, ° Ger.W.; in het verleden heeft de Rechtbank van Koophandel (thans na de gerechtelijke hervorming ondernemingsrechtbank) effectief *reeds in een concreet geschil* tussen dhr. Van Der Gucht en de Nationale Bank van België uitspraak gedaan over de wijze waarop de Nationale Bank haar jaarrekeningen opmaakte.

Mocht er dus nog twijfel bestaan over de onbevoegdheid van Uw Raad om kennis te nemen van betwistingen tussen de aandeelhouders en de Nationale Bank van België, kan inderdaad worden gewezen op het vonnis van de Rechtbank van Koophandel van Brussel, dd. 22 mei 2015, waarin de Rechtbank van Koophandel zich bevoegd verklaart om kennis te nemen van een geschil tussen dhr. Van Der Gucht en de Nationale Bank van België.

Dhr. Van Der Gucht vorderde in dit dossier in hoofdorde:

*“- Te horen zeggen voor recht dat **de jaarrekeningen van de NBB** betreffende de boekjaren vanaf 1 januari 2009 niet in overeenstemming zijn met de vereisten van transparantie zoals tot uiting gebracht in de van toepassing zijnde regelgeving inzake de opmaak van de rekeningen van de NBB.*

*- De NBB te horen bevelen **haar jaarrekeningen** betreffende boekjaar 2012 en 2013 binnen een termijn van 2 maanden **vanaf het te wijzen vonnis te corrigeren en/of op te stellen.***

Dit alles onder verbeurte van een dwangsom van 10.000, 00 EUR per dag dat de NBB in gebreke blijft om te voldoen aan het gerechtelijk bevel, te rekenen vanaf datum van het te wijzen vonnis, minstens vanaf datum van betekening van het te wijzen vonnis, en/of verschuldigd ter individuele inbreuk op het beschikkend gedeelte van het uit te spreken vonnis”.

De Rechtbank van Koophandel oordeelde dat de vorderingen van dhr. Van Der Gucht **ontvankelijk** doch ongegrond waren (**stuk 7**).

Deze zaak vertoont om evidente redenen grote gelijkenissen met voorliggende betwisting. Ook voorliggende betwisting heeft immers de vaststelling van de jaarrekeningen en de daarin opgenomen winstverdeling tot voorwerp. Het volstaat in dat verband te wijzen op het voorwerp van het beroep tot nietigverklaring:

*“de beslissing van de Regentenraad van de Nationale Bank van België van 27 maart 2019 **tot goedkeuring van de jaarrekening en het jaarverslag van het boekjaar 2018** en de regeling van de winstverdeling voor dat boekjaar (verzoekschrift, p. 1).*

Dat de Rechtbank van Koophandel, thans Ondernemingsrechtbank, zich bevoegd verklaard heeft ten aanzien van een dergelijk geschil, toont eens te meer dat Uw Raad te dezen niet bevoegd kan zijn.

Dit vonnis werd overigens bevestigd door het Hof van Beroep van Brussel bij arrest van 28 oktober 2019 (**stuk 8**). De voorziening in cassatie tegen dit arrest werd bij arrest van 19 oktober 2020 verworpen (Cass. 19 oktober 2020, C.20.0106.N).

26. Deze rechtspraak werd bovendien door de Rechtbank van Koophandel (thans Ondernemingsrechtbank) en het Hof van Beroep van Brussel in andere geschillen tussen de Nationale Bank van België en sommige van haar minderheidsaandeelhouders omtrent de opmaak en de goedkeuring van de jaarrekeningen (**stuk 9**), de boekhoudkundige verwerking van terugnemingen op voorzieningen (**stuk 10 en 11**) en de verdeling van de met goudmeerwaarden verbonden winsten (**stuk 12 en 13**) bevestigd. In al deze zaken hebben de burgerlijke rechtbanken en hoven zich bevoegd verklaard om geschillen tussen de Nationale Bank van België en haar aandeelhouders (ook omtrent de jaarrekeningen en de winstverdeling van de Bank) te beslechten.

27. De Nationale Bank van België heeft dan ook een lange geschiedenis van aandeelhoudersgeschillen achter de rug (waarvan een groot aantal met verzoekende partij als partij of zelfs enige eiser) voor de gewone rechtbanken en hoven⁶. Het resultaat is een indrukwekkende reeks vonnissen en arresten waarbij de Nationale Bank van België in het gelijk werd gesteld. In dat kader werd op geen enkel moment betwist dat de gewone hoven en rechtbanken bevoegd zijn om kennis te nemen van geschillen tussen aandeelhouders en de Bank.

In het kader van dit geschil wordt nu plots gesteld dat de ondernemingsrechtbank onbevoegd zou zijn om kennis te nemen van dit geschil (over de rechten van verzoekende partij als aandeelhouder van de Nationale Bank van België op een dividend), waarbij de fundamentele ontkenning van de bevoegdheid van de ondernemingsrechtbank enkel steunt op processueel opportunisme vanwege verzoekende partij, nu hij (op alle niveaus) door de gewone hoven en rechtbank ten gronde in het ongelijk werd gesteld.

28. Er kan nochtans geen twijfel over bestaan dat het voorliggend geschil een geschil is ter zake van een vennootschap in de zin van artikel 574, 1° van het Gerechtelijk Wetboek.

Dat het organiek statuut van de Nationale bank van België deels wordt beheerst door de toepasselijke Europeesrechtelijke regels en de Wet Nationale Bank van 1998 en dat deze afwijkingen bevatten van het

---

⁶ J. DIRIX, ‘De Nationale Bank van België als NV sui generis en de omvang van het vraagrecht van de individuele aandeelhouder’, (noot onder Kort Ged. Ondrb. Brussel (Nl.) 20 juli 2020), *RPS-TRV* 2021, afl. 1, 88.

gemeen vennootschapsrecht doet daaraan geen afbreuk. De argumentatie die verzoekende partij in dat verband opbouwt, is dan ook van geen tel.

Volledigheidshalve wordt evenwel nog opgemerkt dat verzoekende partij het statuut van de Nationale Bank van België niet geheel correct heeft weergegeven.

29. Verzoekende partij dwaalt ten eerste waar zij van mening is dat er geen vennootschapscontract is tussen de vennoten van de Nationale Bank van België, omdat de Nationale Bank van België bestaat op grond van een organieke wet, met name de Wet Nationale Bank van 22 februari 1998. De Wet Nationale Bank van 22 februari 1998 geeft invulling aan de inhoud van het vennootschapscontract, maar ze gaat niet zo ver dat er niet meer van een vennootschapscontract sprake zou zijn.

Het volstaat in dat verband op te merken dat dit op zich reeds volgt uit de suppletiefrechtelijke toepassing van het vennootschapsrecht, daar de Wet Nationale Bank van 22 februari 1998 in elk geval niet uitdrukkelijk bepaalt dat de verhouding tussen de Nationale Bank en haar aandeelhouders niet zou berusten op een vennootschapscontract. De Nationale Bank van België is een vennootschap, beheerst door de regels van het vennootschapsrecht voor zover de toepasselijke Europeesrechtelijke regels, de Wet Nationale Bank van 22 februari 1998 en de statuten geen *sui generis* of afwijkend regime bevatten, en bijgevolg staan de aandeelhouders in een contractuele verhouding tot de Nationale Bank van België, wat ook onder meer blijkt uit het gegeven dat de Nationale Bank van België net als elke naamloze vennootschap statuten heeft.

Ook ten aanzien van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden is het bijvoorbeeld zo dat hun organiek statuut op ingrijpende wijze bij wetskrachtige norm wordt geregeld. Dit verzet zich er niet tegen dat tussen de aandeelhouders van een intergemeentelijk samenwerkingsverband een contractuele band bestaat. Dit heeft Uw Raad reeds geoordeeld in het hierboven aangehaalde arrest nr. 242.403:

*“De uittreding van sommige gemeenten-vennoten en de statutenwijzigingen die daaruit voortvloeien, hebben echter rechtstreeks gevolgen voor **het vennootschapscontract**. Aangezien de Raad van State niet bevoegd is om een vennootschapscontract te vernietigen, dient de Raad zich eveneens onbevoegd te verklaren inzake wijzigingen van dat contract”.*

30. Ten tweede staan het bijzonder statuut van de Nationale Bank van België, de wijze waarop haar organen zijn samengesteld en de bijzondere regels inzake de winstverdeling er niet aan in de weg dat er een gemeenschappelijke doelstelling bestaat tussen de aandeelhouders in de zin van artikel 1 W.Venn. en artikel 1:1 WVV.

Dit alles neemt immers niet weg dat de aanspraak van de aandeelhouders in de Nationale Bank van België voortspuit uit het vennootschapscontract. Bovendien is er minstens één gemeenschappelijke doelstelling

aanwezig, namelijk het genereren van een positieve netto-opbrengst op de statutaire portefeuille⁷ (de activa die de tegenpost vormen van het reservefonds en de beschikbare reserve) en hieruit een tweede dividend uit te keren aan de aandeelhouders, weliswaar volgens het bijzonder mechanisme dat bij wet is neergelegd.

Dit volstaat om te spreken van een gemeenschappelijke doelstelling tussen de onderscheiden vennoten. Dat de activiteiten van de Nationale Bank van België een taak van algemeen belang uitmaken en dat het winstverdelingsmechanisme daarmee verband houdt, neemt niet weg dat alle aandeelhouders er baat bij hebben dat de Nationale Bank van België een positieve netto-opbrengst genereert op haar statutaire portefeuille en dat zij aldus een gemeenschappelijke doelstelling hebben.

(iv) *De ondernemingsrechtbank kan hoe dan ook bevoegd worden geacht om kennis te nemen van de vordering tot nietigverklaring van het bestreden besluit op grond van artikel 2:44 WVV*

31. Ook de stelling van verzoekende partij dat artikel 2:44 WVV niet van toepassing is op de Nationale Bank van België, is onjuist.

Het volstaat in dat verband op te merken dat dit op zich reeds volgt uit de suppletiefrechtelijke toepassing van het vennootschapsrecht, daar de Wet Nationale Bank van 22 februari 1998 in elk geval niet uitdrukkelijk bepaalt dat artikel 2:44 WVV niet van toepassing is op de Nationale Bank van België.

De Nationale Bank van België is een vennootschap, beheerst door de regels van het vennootschapsrecht voor zover de toepasselijke Europeesrechtelijke regels, de Wet Nationale Bank van 22 februari 1998 en de statuten geen *sui generis* of afwijkend regime bevatten. De bepalingen betreffende de naamloze vennootschappen zijn aldus overeenkomstig artikel 2, tweede lid, Wet Nationale Bank van aanvullende toepassing op de Nationale Bank van België, wat ook slaat op art. 2:44 WVV, waarvan niet wordt afgeweken in de Wet Nationale Bank, noch in de statuten.

Onder het WVV worden in artikel 2:44 de besluiten bedoeld van alle vennootschapsorganen, met inbegrip van besluiten genomen door de raad van bestuur, de toezichts- en directieraad, de dagelijkse bestuurder, de vereffenaar, enzovoort. Artikel 17 van de Wet Nationale Bank van 22 februari 1998 kwalificeert de Regentenraad uitdrukkelijk als orgaan van de Nationale Bank van België. Hieruit volgt dat de ondernemingsrechtbank ook bevoegd is om kennis te nemen van een vordering tot nietigverklaring van een besluit genomen door de Regentenraad van de Nationale Bank van België, die het bestreden besluit nam.

Dat de Nationale Bank van België slechts suppletiefrechtelijk onderworpen is aan het WVV en de winstverdeling bij de Nationale Bank van België volgens verzoekende partij niet volgt uit het vennootschapscontract maar uit de wet, doet hieraan op geen enkel vlak afbreuk. Dit gegeven sluit immers

---

⁷ Bij vaststelling van het investeringsbeleid op grond van artikel 19.4 van de Wet Nationale Bank houdt het Directiecomité van de Nationale Bank van België immers rekening met enerzijds de financiële bufferfunctie die de statutaire portefeuille vervult en anderzijds het rendement op de investeringen.

op zich de toepassing van art. 2:44 WVV niet uit, als van deze bepaling niet wordt afgeweken in de Wet Nationale Bank, noch in de statuten.

32. Onder het Wetboek Vennootschappen was er reeds een aparte, wettelijke regeling voor het vorderingsrecht wegens nietigheid van de besluiten van de algemene vergadering opgenomen.

Artikel 64 W.Venn. bepaalde inderdaad dat een besluit van de algemene vergadering nietig is:

- wegens enige onregelmatigheid naar de vorm waardoor het genomen besluit is aangetast, indien de eiser aantoont dat de begane onregelmatigheid het genomen besluit heeft kunnen beïnvloeden;
- in geval van schending van de regels betreffende de werkwijze van de algemene vergaderingen of in geval van beraadslaging en besluit over een aangelegenheid die niet op de agenda voorkomt, wanneer er bedrieglijk opzet is;
- wegens enige andere overschrijding van bevoegdheid of wegens misbruik van bevoegdheid;
- wanneer stemrechten werden uitgeoefend die opgeschort zijn krachtens een wettelijke bepaling die niet in dit wetboek is opgenomen en, buiten deze onwettig uitgeoefende stemrechten, het aanwezigheids- of meerderheidsquorum vereist voor de beslissingen ter algemene vergadering niet zou zijn bereikt;
- wegens enige andere in dit wetboek vermelde reden.

De bevoegdheid om op verzoek van elke belanghebbende de nietigheid van een besluit van de algemene vergadering uit te spreken, berust krachtens artikel 178 W.Venn. bij de ondernemingsrechtbank.

33. In een aantal arresten heeft Uw Raad geoordeeld dat deze bevoegdheid van de ondernemingsrechtbank ten aanzien van de besluiten van de algemene vergadering ook gold voor administratieve overheden onderworpen aan het vennootschapsrecht, dat deze gelijkwaardig was aan de vernietigingsbevoegdheid van de Raad van State en dit bijgevolg de bevoegdheid van de Raad uitsloot.

In het bijzonder ging het om:

- Een beroep van een deelnemende gemeente tegen het besluit van de algemene vergadering tot splitsing van een intercommunale en tot oprichting van een nieuwe vennootschap (RvS 20 maart 2015, nr. 230.590);
- Een beroep van een deelnemende gemeente tegen het besluit van de algemene vergadering van een intercommunale waarbij de uittreding van meerdere leden-gemeenten wordt goedgekeurd (RvS 21 september 2018, nr. 242.403).

Het onttrekken van bevoegdheden van de Raad van State op basis van de bevoegdheid van de ondernemingsrechtbank tot nietigverklaring bleef echter wel beperkt tot de besluiten van de algemene vergadering van entiteiten met een vennootschapsvorm. Gezien het toepassingsgebied van artikel 64 W.Venn. bleef de residuaire bevoegdheid van Uw Raad van State intact ten aanzien van de besluiten van de overige organen.

34. Het Wetboek Vennootschappen en Vereniging breidt de wettelijke regeling inzake de nietigverklaring (en de daaraan gekoppelde wettelijke bevoegdheid van de ondernemingsrechtbank) uit tot de handelingen van alle organen van vennootschappen.

Krachtens artikel 2:42 WVV is een besluit van een orgaan van een rechtspersoon of van de algemene vergadering van obligatiehouders nietig:

- wegens enige onregelmatigheid in de wijze waarop een besluit tot stand komt, indien de eiser aantoont dat de begane onregelmatigheid hetzij de beraadslaging of de stemming heeft kunnen beïnvloeden, hetzij met bedrieglijk opzet is begaan;
- wegens rechtsmisbruik, misbruik, overschrijding of afwendings van bevoegdheid;
- wanneer stemrechten werden uitgeoefend die opgeschort zijn krachtens een wettelijke bepaling die niet in dit wetboek is opgenomen en, buiten deze onwettig uitgeoefende stemrechten, het aanwezigheids- of meerderheidsquorum vereist voor de besluiten ter algemene vergadering niet zou zijn bereikt;
- wegens enige andere in dit wetboek vermelde redenen.

Artikel 2:44 WVV vult aan dat de ondernemingsrechtbank de nietigheid van een besluit uitspreekt op verzoek van de rechtspersoon of een persoon die belang heeft bij de naleving van de rechtsregel die niet is nagekomen.

Artikelen 2:44 WVV is als dwingende bepaling van het rechtspersonenrecht op 1 januari 2020 effectief in werking getreden voor alle rechtspersonen.

35. De rechtspraak van Uw Raad die tot stand gekomen was binnen het kader van artikel 64 W.Venn., namelijk dat Uw Raad zijn bevoegdheid verloor ten voordele van de ondernemingsrechtbank ten aanzien van de besluiten van administratieve overheden in vennootschapsvorm, kan, na de inwerkingtreding van 2:44 WVV, vanaf die datum (1 januari 2020) bij uitbreiding van toepassing worden geacht op alle besluiten van de organen van een rechtspersoon, ook al betreft het een administratieve overheid.

Die bijzondere toewijzing aan de ondernemingsrechtbank op grond van artikel 2:44 WVV sluit de residuaire bevoegdheid van Uw Raad dan uit.

De Eerste Auditeur moet dan ook in zijn analyse worden bijgevalen.

36. Overigens is aan te nemen dat artikel 178 van het (oude) W.Venn., waarvan de inhoud dus thans werd hernomen in artikel 2:44 WVV, naar luid waarvan de ondernemingsrechtbank bevoegd was om kennis te nemen van nietigheidsvorderingen tegen de besluiten van de algemene vergaderingen van vennootschappen gezien de bijzondere vormgeving van de Nationale Bank van België, *mutatis mutandis* moet worden toegepast op de bevoegdheden die de Regentenraad uitoefent in het kader van de vaststelling van de jaarrekening en de verdeling van de winst. Dit is alvast de strekking van een vonnis van de Ondernemingsrechtbank van Brussel van 25 juni 2020 (**stuk 9** – zie ook randnummer 19).

In dit vonnis stelt de Ondernemingsrechtbank de beslissing van de Regentenraad inzake de goedkeuring van de jaarrekening gelijk aan de overeenstemmende beslissing van een algemene vergadering in een gemeenrechtelijke nv. Vervolgens besluit de Ondernemingsrechtbank dat art. 198, § 2 van het (oude) W. Venn. van toepassing zijn op deze beslissing van de Regentenraad:

“Eiser stelt tevergeefs dat artikel 198, §2 in fine W.Venn. niet van toepassing zou zijn op de besluiten van de Regentenraad omdat de Regentenraad een bestuursorgaan zou zijn en geen algemene vergadering.

Echter, de aangevochten beslissingen betreffen goedkeuringen van de jaarrekening.

Deze beslissingen komen in een gemeenrechtelijke naamloze vennootschap toe aan de algemene vergadering en de jaarrekeningen werden door verweerster op haar algemene vergadering gepresenteerd zodat de termijn van zes maanden zoals voorzien in artikel 198 §2 in fine W.Venn. van toepassing is”.

Artikel 198, § 2, derde lid W.Venn. bepaalde nu net de verjaringstermijn van vorderingen die zijn bedoeld in artikel 178 W.Venn.:

“De vorderingen tot nietigverklaring van een besluit van de algemene vergadering bedoeld in artikel 178 kunnen niet meer worden ingesteld na het verstrijken van een termijn van zes maanden te rekenen van de dag waarop de besluiten kunnen worden tegengeworpen aan degene die de nietigheid inroept of van de dag waarop hij er kennis van heeft gekregen”.

De logische consequentie van dit vonnis moet dan ook zijn dat ook art. 178 W. Venn. van toepassing was op de beslissingen van de Regentenraad tot vaststelling van de jaarrekeningen. Zo niet zou immers de verjaringstermijn die geldt voor vorderingen gebaseerd op art. 178 W. Venn. niet van toepassing kunnen zijn.

37. Gelet op het bovenstaande is de tweede exceptie gegrond.

2.4 **Betreffende de exceptie wegens het gebrek aan imperiumbevoegdheid**

38. Anders dan in zijn auditoraatsverslag van 7 mei 2020 (A/A 228.141/XIV-38.058), is de Eerste Auditeur, zoals wij het begrijpen, niet inhoudelijk ingegaan op de derde exceptie, daar hij in elk geval de tweede exceptie gegrond acht. Dit kan in elk geval niet zo worden geïnterpreteerd als zou de Eerste Auditeur de derde exceptie ongegrond hebben geacht, daar elk van de door de Nationale Bank van België ingeroepen excepties op zich volstaat om het beroep onontvankelijk te verklaren.

Verwerende partij benadrukt dat zij in elk geval volhardt in deze exceptie. Verwerende partij kan op dit punt dan ook volstaan met een verwijzing naar haar uiteenzetting in de memorie van antwoord.

3 **BETREFFENDE DE EXCEPTIO OBSCURI LIBELLI**

39. Nu de Eerste Auditeur adviseert om de exceptie wegens gebrek aan rechtsmacht *c.q.* bevoegdheid aan te nemen, heeft hij de gegrondheid van de *exceptio obscuri libelli* opgeworpen door de verzoekende partij, niet onderzocht.

Verwerende partij benadrukt dat zij in elk geval volhardt in deze exceptie. Verwerende partij kan op dit punt dan ook volstaan met een verwijzing naar haar uiteenzetting in de memorie van antwoord.

4 **BETREFFENDE DE ONGEGRONDEHEID VAN HET BEROEP**

40. Nu de Eerste Auditeur adviseert om de exceptie wegens gebrek aan rechtsmacht *c.q.* bevoegdheid aan te nemen, heeft hij de gegrondheid van het eerste en enig middel opgeworpen door de verzoekende partij, niet onderzocht.

Verwerende partij benadrukt dat zij in elk geval de kritieken van verzoekende partij onder dit eerste en enig middel, zoals die zijn uitgewerkt in het verzoekschrift en de memorie van wederantwoord, blijft betwisten. Verwerende partij kan op dit punt dan ook volstaan met een verwijzing naar haar uiteenzetting in de memorie van antwoord.

5 **BETREFFENDE HET VERTROUWELIJK KARAKTER VAN DE STUKKEN**

41. Verwerende partij verwijst naar het vertrouwelijk karakter van de stukken, zoals uiteengezet in de memorie van antwoord.

OM DEZE REDENEN,

BEHAGE HET DE RAAD VAN STATE,

- De vordering tot vernietiging van de bestreden beslissing te verwerpen;
- Dhr. Van Der Gucht te veroordelen tot de kosten, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding begroot op het basisbedrag van 700 euro.

Brussel, 15 juni 2021

Voor de Nationale Bank van België,

Een van haar raadsliden,

Loco Marc FYON

Matthias DE GROOT

INVENTARIS VAN DE STUKKEN

1. Het reserverings- en dividendbeleid dd. 22 juli 2009
2. De aanpassing van het reserverings- en dividendbeleid
3. Notulen van de vergadering van de Regentenraad dd. 27 maart 2019
4. Bijlagen bij de notulen van de vergadering van de Regentenraad **VERTROUWELIJK**
5. Perscommuniqué over het resultaat en de winstverdeling voor het boekjaar 2019
6. Ondernemingsverslag voor het boekjaar 2019
7. Vonnis Nederlandstalige Rechtbank van Koophandel te Brussel van 22 mei 2015
8. Arrest Nederlandstalig Hof van Beroep te Brussel van 28 oktober 2019
9. Vonnis Nederlandstalige Ondernemingsrechtbank te Brussel van 25 juni 2020
10. Vonnis Franstalige Rechtbank van Koophandel te Brussel van 2 februari 2006
11. Arrest Franstalig Hof van Beroep te Brussel van 30 september 2010
12. Vonnis Franstalige Rechtbank van Koophandel te Brussel van 9 maart 2007
13. Arrest Franstalig Hof van Beroep te Brussel van 1 juni 2011
14. Beschikking voorzitter van de Nederlandstalige ondernemingsrechtbank te Brussel van 20 juli 2020